12.2.2026

HE 1/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2026 lisätalousarvioksi
Valtiovarainministeriön lausunto, tulot ja pääluokka 28, Hallinto 01.

Valtiovarainministeriö on esittänyt momentille yhteensä 402 miljoonan euron määrärahaa osakehankintoja varten. Määrärahaa saa käyttää osakehankintoihin strategisen intressin yhtiöissä. Selvitysosan mukaan määräraha on tarkoitettu valtioneuvoston yleisistunnon hyväksymiin osakehankintoihin valtiovarainministeriön hallinnonalan valtioenemmistöisissä strategisen intressin yhtiöissä. Selvitysosan mukaan määrärahalla on tarkoitus ostaa Fingrid Oyj:n osakkeita valtion ulkopuolisilta omistajilta ja lisätä valtion määräysvaltaa yhtiössä. Ostettavista A-sarjan osakkeista 50 kappaletta on tarkoitus myöhemmin konvertoida Fingrid Oyj:n B-osakkeiksi ja myydä yhdelle tai useammalle suomalaiselle institutionaaliselle sijoittajalle siten, että valtiolle jää yksi Fingrid Oyj:n B-sarjan osake.

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Valtioneuvosto käsitteli ja hyväksyi osakkeiden hankintaa koskevan esityksen 5.2.2026 pidetyssä yleisistunnossa. Valtioneuvosto hyväksyi Fingrid Oyj:n (jälj. *Fingrid*) 311 kappaleen A-osakkeen hankinnan yhteishintaan 401.298.783,51 euroa ja hyväksyy OP Pohjola Kantaverkko Holding Ky:n B-osakkeen ostajaksi. Kaupan ehtona on, että eduskunta myöntää kaupalle määrärahan.

Fingrid on valtion strategisen intressin yhtiö, jonka strategisena intressinä on sähkön siirron ja sähköjärjestelmän toimivuuden ja häiriöttömyyden turvaaminen kaikissa olosuhteissa. Fingrid toimii sähkömarkkinalain mukaisena järjestelmävastaavana kantaverkonhaltijana ja hoitaa lakisääteistä julkista hallintotehtävää. Se vastaa valtakunnallisen sähkötaseen hallinnasta. Yhtiön merkitys energiahuollon huoltovarmuudelle ja kansalliselle turvallisuudelle on olennainen osana kansallista kokonaisturvallisuutta.

Valtio omistaa yhdessä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa yhtiöstä 53,14 %, joka tuottaa valtiolle yhteensä 70,85 %:n äänivallan yhtiössä. Valtion suora omistusosuus Fingridin A-sarjan osakkeista on tällä hetkellä 36,90 % ja Huoltovarmuuskeskuksen 16,24 %. Valtiovarainministeriö hallinnoi sekä valtion että Huoltovarmuuskeskuksen omistamia osakkeita hallinnointisopimuksen perusteella.

Fingridin osakkeet jakautuvat yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjan (yhteensä 2.078 kappaletta) ja B-sarjan (yhteensä 1.247 kappaletta) osakkeisiin. Jokainen A-sarjan osake oikeuttaa yhtiöjärjestyksen mukaan äänestämään yhtiökokouksessa

kolmella äänellä, paitsi hallitusta valittaessa A-sarjan osake oikeuttaa äänestämään kymmenellä äänellä ja B-sarjan osake yhdellä äänellä.

Valtio omistaa yhdessä Huoltovarmuuskeskuksen kanssa A-osakkeista yhteensä 1.767 kappaletta. Loput A-osakkeista (311 kappaletta) omistaa Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen (jälj. Ilmarinen). Ilmarinen omistaa lisäksi B-osakkeita yhteensä 350 kappaletta. Loput B-osakkeet jakautuvat omistettavaksi suomalaisten rahoitus- ja vakuutuslaitosten kesken.

Ilmarinen ilmaisi valtiolle kiinnostuksensa omistuksensa myymiseen Fingridistä. Valtiovarainministeriö kävi Ilmarisen kanssa neuvotteluja loppuvuodesta 2025 ja alkuvuodesta 2026, jossa valtion tavoitteena oli löytää kokonaisratkaisu, jossa valtion ohjaus strategisen intressin yhtiössä kasvaa. Valtio varautui neuvottelujen aikana myös ratkaisuun, jossa se olisi ostanut kaikki Ilmarisen osakkeet (sekä A- että B-osakkeet). Nykyisellään valtiolla ei ole etuosto-oikeutta B-osakkeita koskevassa kaupassa. Asiassa päädyttiin ratkaisuun, jossa OP Pohjola on B-osakkeiden ostaja.

Neuvottelujen lopputuloksena syntyi kokonaisratkaisu, jossa omistusjärjestely toteutetaan kaksivaiheisena. Järjestelyn ensi vaiheessa Ilmarinen myy valtiolle kaikki omistamansa A-osakkeet (311 kappaletta) ja Fingridin osakkeiden omistamista varten perustettavalle OP Pohjola Kantaverkko Holding Ky:lle kaikki B-osakkeet (350 kappaletta). Kokonaisjärjestelyn toisessa vaiheessa on tarkoitus, että ostettavista A-sarjan osakkeista 50 kappaletta konvertoidaan myöhemmin Fingridin B-osakkeiksi ja myydään OP Pohjola Kantaverkko Holding Ky:lle siten, että valtiolle jää yksi Fingridin B-sarjan osake.

Holdingyhtiön omistajina ovat OP Pohjolan 100 % määräysvallassa olevat yhtiöt ja rahasto. Omistajayhtiöinä ovat OP-Henkivakuutus Oy (OP Pohjolan 100 % tytäryhtiö), Pohjola Vakuutus Oy (OP Pohjolan 100 % tytäryhtiö) ja OP Suomi Infra Ky. OP Suomi Infra Ky:n vastuunalainen yhtiömies on OP Pohjolan 100 % tytäryhtiö.

Holdingyhtiössä omistajana olevan OP Suomi Infra Ky:n omistavat OP-henkivakuutus Oy:n ja Pohjola Vakuutus Oy:n lisäksi kommandiittiyhtiömuotoisen rahaston muut sijoittajat, jotka ovat OP Pohjolan hallinnoimia rahastoja sekä muita suomalaisia institutionaalisia sijoittajia. Rahaston vastuunalaisena yhtiömiehenä on OP Pohjolan tytäryhtiö ja päätösvalta rahaston sijoitustoiminnasta on täysin OP Pohjolalla. Rahaston hallinnointiyhtiönä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain mukaisesti toimii OP-Rahastoyhtiö Oy ja salkunhoidosta vastaa OP Varainhoito Oy. OP Suomi Infra Ky:ssä omistajina olevilla sijoittajilla ei ole mitään päätösvaltaa rahaston sijoitustoiminnassa. Sijoittajilla ei ole myöskään oikeutta saada Fingridistä muuta kuin julkisesti saatavilla olevaa tietoa, eikä luottamuksellista tietoa jaeta sijoittajille.

Ilmariselta tehtävä osakkeiden hankinnan kokonaisarvo on yhteensä 566,5 miljoonaa euroa, josta valtion osuus A-osakkeiden osalta on yhteensä noin 401,3 miljoonaa euroa ja OP Pohjola Kantaverkko Holding Ky:n osuus B-osakkeiden osalta on yhteensä noin 165,2 miljoonaa euroa.

Kauppahinta perustui osapuolten yhteiseen neuvottelutulokseen. Valtion taloudellisen neuvonantajan mukaan saavutettu neuvottelutulos on perusteltu ja heijastaa reilua ja vilpitöntä markkina-arvoa osakkeille. Myös OP Pohjolan näkemys kaupan kohteena olleiden osakkeiden arvosta vastasi valtion näkemystä.

Kaupan ensimmäisen vaiheen toteuduttua (Ilmarinen myy valtiolle A-osakkeet ja OP Pohjola Kantaverkko Holding Ky:lle B-osakkeet) on tarkoitus toteuttaa järjestelyn toinen vaihe, jossa valtio konvertoi nyt ostamistaan A-osakkeista 50 kappaletta Fingridin B-osakkeiksi OP Pohjola Kantaverkko Holding Ky:lle ostettavaksi siten, että valtiolle jää järjestelyn toisessa vaiheessa yksi kappale Fingridin B-osakkeita. Valtion myydessä B-osakkeita osakkeiden arvostus olisi sama kuin ensimmäisen vaiheen kaupassa ja kauppahinta tulisi olemaan noin 64,2 miljoonaa euroa.

Järjestelyn myötä valtion omistus- ja äänivalta sekä osuus osingoista yhtiössä kasvaa. Järjestelyn ensimmäisen vaiheen myötä valtiosta tulee yhtiön ainoa A-osakkeenomistaja, mikä vahvistaa valtion kykyä huolehtia strategisen intressin toteutumisesta yhtiön ohjauksessa. Kokonaisjärjestelyllä valtio myös lisää mahdollisuuttaan kriittisen infran mahdollisia tulevia omistusmuutoksia varten.

Kokonaisjärjestelyn toisen vaiheen tultua toteutetuksi valtio pienentää valtion osuutta kokonaisjärjestelyssä yhteensä noin 64 miljoonalla eurolla, jonka valtio saa kauppahintana konvertoiduista B-osakkeista. Toisen vaiheen toteuduttua valtiosta tulee myös suoraan Fingridin B-osakkeen omistaja, jolla valtio saa osakassopimuksen mukaiset B-osakkeenomistajan oikeudet. Osakassopimuksen mukaisella etuosto-oikeudella valtio voi tulevaisuudessa varmistaa, ettei yhtiön omistus siirry ulkopuoliselle tilanteissa, joissa osakassopimus ei mahdollistaisi kaupan kieltämistä.

Toinen vaihe on tarkoitus toimeenpanna sen jälkeen, kun ensimmäisen vaiheen kauppa Ilmariselta on kokonaisuudessaan toteutettu. Ensimmäinen vaihe edellyttää B-osakkeiden osalta sitä, että Energiavirasto hyväsyy OP Pohjola Kantaverkko Holding Ky:n omistajaksi ja nykyiset B-osakkeen omistajat eivät käytä osakassopimuksen mukaista etuosto-oikeuttaan. Myös toinen vaihe edellyttää, että kyiset B-osakkeen omistajat eivät käytä etuosto-oikeuttaan.

Hallinto- ja kehitysjohtaja, ylijohtaja Anu Nousiainen

Hallitusneuvos Karri Safo